

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З ХІМІЇ

Час виконання – 150 хвилин

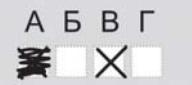
Робота складається з 50 завдань різних форм. Відповіді до завдань Ви маєте позначити в бланку *A*.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтесь виконати всі завдання.
5. Ви можете скористатися таблицями: «Періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва», «Розчинність основ, кислот, амфотерних гідроксидів і солей у воді», «Ряд активності металів», що наведені на сторінках 14–16 цього зошита.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей *A*

1. У бланку *A* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції доожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили відповідь до якогось із завдань 1–42 неправильно, то можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Якщо Ви записали відповідь до якогось із завдань 43–50 неправильно, то можете виправити її, записавши новий варіант відповіді в спеціально відведеному місці бланка *A*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у бланку *A*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка *A* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X														

Бажаємо Вам успіху!

Завдання 1–34 мають чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп’ютерна програма реєструватиме їх як ПОМИЛКИ!

**Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей**

1. Наперстянка шерстиста – одна з найвідоміших лікарських рослин. У її листках містяться глікозиди складу $C_{49}H_{76}O_{20}$, $C_{49}H_{76}O_{19}$, $C_{50}H_{76}O_{21}$, на основі яких виробляють життєво необхідні лікарські препарати. У цих трьох речовин
A однакові структурні формули
B різний якісний склад
C однакові найпростіші формули
D різний кількісний склад

2. Цинк, Кадмій, Меркурій належать до
A f -елементів
B d -елементів
C p -елементів
D s -елементів

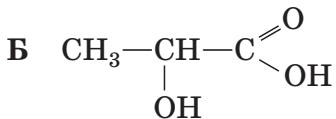
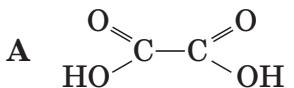
3. У якому рядку хімічні елементи розташовано за зменшенням електронегативності їхніх атомів?
A Cl, S, P
B Se, S, O
C Br, Cl, F
D Si, C, N

4. Спільним в електронній будові атомів Хлору та Брому є
A загальне число електронів на енергетичних рівнях
B число електронів на зовнішньому енергетичному рівні
C число енергетичних рівнів, на яких перебувають електрони
D число енергетичних підрівнів, на яких перебувають електрони

5. Укажіть формулу сполуки з ковалентним неполярним типом хімічного зв’язку.
A Na_2O
B NaF
C HF
D F_2

6. Укажіть тип кристалічних граток натрій оксиду.
- A молекулярні
B металічні
C йонні
Г атомні
7. Скільки електронів беруть участь у процесі окиснення Сульфуру за схемою $\text{H}_2\text{S} \rightarrow \text{SO}_4^{2-}$?
- A 2
B 4
C 6
Г 8
8. Електричний струм проводить
- A розплав натрій гідроксиду
B безводна сульфатна кислота
C водний розчин етанолу
Г водний розчин глюкози
9. У лабораторії витісненням води можна зібрати газ, формула якого
- A NH_3
B HCl
C NO_2
Г NO
10. Який з оксидів реагує з натрій гідроксидом і не реагує з хлоридною кислотою?
- A силіцій(IV) оксид
B нітроген(I) оксид
C магній оксид
Г цинк оксид
11. Взаємодією металу з водою можна добути речовину, формула якої
- A Pb(OH)_2
B Cu(OH)_2
C Fe(OH)_2
Г Ca(OH)_2

12. Укажіть формулу двохосновної кислоти.

13. Які речовини належать до класу солей?

- 1** Bi(OH)₃
 - 2** NaClO₃
 - 3** NH₄HCO₃
 - 4** HBrO₃
 - 5** NH₃
 - 6** CH₃COOK

Варіанти відповіді:

- А** 1, 3, 5
Б 1, 4, 6
В 2, 3, 6
Г 2, 4, 5

14. Які речовини потрібно використати для доведення амфотерності цинк гідроксиду?

- A** NH_4Cl i KCl
B HCl i AgNO_3
C KOH i BaCl_2
D HCl i KOH

15. Унаслідок повного термічного розкладання кристалічної речовини **X** утворився сухий залишок і виділився газ. Після добавлення до розчину речовини **X** по краплях розчину калій гідроксиду випав нерозчинний у воді осад, що розчиняється і в хлоридній кислоті, і в надлишку лугу. Речовина **X** – це

- A** натрій гідрогенкарбонат
 - B** амоній карбонат
 - C** алюміній нітрат
 - D** натрій нітрат

16. У розчин солі **X** занурили залізну пластинку. Згодом пластинку вийняли, висушили й зважили. Маса пластинки змінилася. Визначте формулу солі **X**.
- A $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$
B $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$
C $\text{Zn}(\text{NO}_3)_2$
D $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$

17. Взаємодія літій оксиду з водою – це реакція
- A сполучення, без зміни ступенів окиснення
B заміщення, окисно-відновна
C заміщення, без зміни ступенів окиснення
D сполучення, окисно-відновна

18. Проаналізуйте твердження. Чи є з-поміж них правильні?
- I. Алюміній гідроксид можна добути взаємодією алюміній оксиду з водою.
- II. Алюміній реагує як з хлоридною кислотою, так і з розчином натрій гідроксиду.
- A правильне лише I
B правильне лише II
C обидва правильні
D немає правильних

19. У реакції між якими речовинами Ферум є окисником?
- A FeCl_3 і KI
B FeS_2 і O_2
C FeS і HCl
D FeCl_2 і Cl_2

20. Із якими речовинами реагує хлоридна кислота?
- 1 мідню
2 купрум(II) оксидом
3 натрій силікатом
4 силіцій(IV) оксидом
5 цинком
6 натрій сульфатом

Варіанти відповіді:

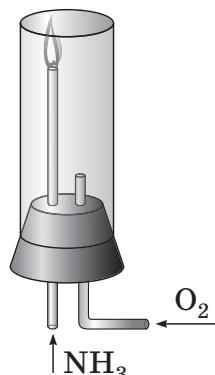
- A 1, 2, 4
B 1, 4, 6
C 2, 3, 5
D 3, 5, 6

21. Яку речовину потрібно використати, щоб продемонструвати добування кисню термічним розкладанням солі?

- A натрій нітрат
- B кальцій карбонат
- C натрій гідрогенкарбонат
- D кальцій силікат

22. Амоніак горить у кисні (див. рисунок). Складіть рівняння цієї реакції й укажіть суму коефіцієнтів у його правій частині.

- A 7
- B 8
- C 9
- D 10

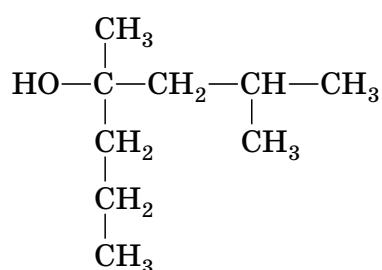
23. Проаналізуйте твердження. Чи є з-поміж них правильні?

- I. Алмаз добре проводить електричний струм.
- II. Графіт – це алотропна модифікація Карбону.

- A правильне лише I
- B правильне лише II
- C обидва правильні
- D немає правильних

24. Укажіть назву за номенклатурою IUPAC речовини, структурна формула якої

- A 2,4-диметилгептан-4-ол
- B 4,6-диметилгептан-4-ол
- C 4-метил-2-пропілпентан-2-ол
- D 1,3-диметил-1-пропілбутан-1-ол

25. Насичений вуглеводень циклічної будови, відносна молекулярна маса якого становить 56, – це

- A циклогексан
- B циклопентан
- C циклобутан
- D циклопропан

- 26.** У якому варіанті відповіді правильно вказано спільні властивості етену й етину?
- 1** добре розчиняються у воді
 - 2** вступають в реакцію гідратації
 - 3** взаємодіють з амоніачним розчином аргентум(I) оксиду
 - 4** взаємодіють з бромною водою
 - 5** здатні до поліконденсації

Варіанти відповіді:

- A** 1, 3
- B** 2, 4
- V** 3, 5
- G** 4, 5

- 27.** Проаналізуйте твердження. Чи є з-поміж них правильні?
- I. У молекулі етину атоми Карбону сполучені між собою одним σ- й двома π-зв'язками.
 - II. Етин у промисловості добувають термічним розкладанням метану.
- A** правильне лише I
 - B** правильне лише II
 - V** обидва правильні
 - G** немає правильних

- 28.** Бенzen можна одержати з циклогексану реакцією
- A** гідролізу
 - B** дегідратації
 - V** ізомеризації
 - G** дегідрування

- 29.** Фенол реагує з розчином
- A** натрій етанаоту
 - B** натрій гідроксиду
 - V** натрій гідрогенкарбонату
 - G** натрій гідрогенсульфату

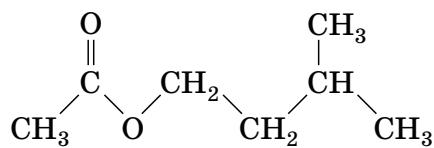
- 30.** За будовою молекули спрогнозуйте властивості метилметакрилату, структурна формула якого $\text{CH}_2=\overset{\text{CH}_3}{\underset{|}{\text{C}}}-\text{COOCH}_3$, і проаналізуйте твердження.

Чи є з-поміж них правильні?

- I. Взаємодіє з бромною водою.
 - II. Вступає в реакцію гідролізу.
- A** правильне лише I
 - B** правильне лише II
 - V** обидва правильні
 - G** немає правильних

31. За наведеною структурною формулою речовини визначте реагенти, у результаті взаємодії яких утворюється ця сполука.

- A** пентанова кислота й етанол
- B** етанова кислота й пентан-1-ол
- C** 3-метилбутанова кислота й етанол
- D** етанова кислота й 3-метилбутан-1-ол

32. У демонстраційну пробірку до розчину натрій гідроксиду добавили кілька крапель розчину купрум(ІІ) сульфату. До осаду, що утворився, добавили розчин речовини **X**. Реакційну суміш перемішали, утворився прозорий розчин темно-синього кольору. Унаслідок нагрівання добутої суміші спостерігали утворення осаду жовтого кольору й поступову зміну його забарвлення на червоне. Речовина **X** – це

- A** етиленгліколь
- B** гліцерол
- C** глюкоза
- D** етанол

33. Які речовини утворюються внаслідок повного окиснення амінів на повітрі?

- 1** CO_2
- 2** NO_2
- 3** CO
- 4** H_2O
- 5** H_2
- 6** N_2

Варіанти відповіді:

- A** 1, 2, 4
- B** 1, 4, 6
- C** 2, 3, 5
- D** 3, 5, 6

34. Речовиною **X** у схемі перетворень $\text{CH}_4 \xrightarrow{1500 \text{ } ^\circ\text{C}} 1 \xrightarrow{\text{C (акт.), } t^\circ} \text{X} \leftarrow \epsilon$

- A** гексан
- B** бенzen
- C** циклогексан
- D** метилбенzen

У завданнях 35–40 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених ЦИФРАМИ, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений БУКВОЮ. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп’ютерна програма реєструватиме як ПОМИЛКИ!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

35. Установіть відповідність між частинкою та її електронною формулою.

	Частинка	Електронна формула частинки	A	B	V	G	D
1	атом Cl	A $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2$	1				
2	атом Mg	Б $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6$	2				
3	йон S^{2-}	В $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$	3				
4	йон Al^{3+}	Г $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$ Д $1s^2 2s^2 2p^6$	4				

36. Установіть відповідність між формулою та природою речовини.

	Формула речовини	Природа речовини	A	B	V	G	D
1	N_2O	А середня сіль	1				
2	$HClO_4$	Б кислотний оксид	2				
3	$NH_4H_2PO_4$	В несолетворний оксид	3				
4	SiO_2	Г кислота Д кисла сіль	4				

37. Установіть відповідність між реагентами та продуктами реакції.

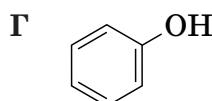
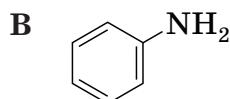
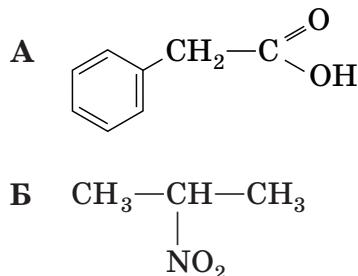
	Реагенти	Продукти реакції	A	B	V	G	D
1	Fe i Cl_2	А $FeCl_2$	1				
2	Fe i H_2O	Б Fe_3O_4 i H_2	2				
3	Fe_2O_3 i HCl	В $FeCl_3$ i H_2O	3				
4	$Fe(OH)_2$ i O_2 , H_2O	Г $FeCl_3$ Д $Fe(OH)_3$	4				

38. Установіть відповідність між характеристичною (функціональною) групою та формулою речовини, молекула якої містить цю групу.

*Характеристична
(функціональна) група*

- 1 карбоксильна
- 2 аміногрупа
- 3 альдегідна
- 4 гідроксильна

Формула речовини

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

39. Установіть відповідність між реагентами та типом хімічної реакції.

Реагенти

- 1 2-бромопропан і спиртовий розчин калій гідроксиду
- 2 етен і водень
- 3 анілін і бромна вода
- 4 етаналь і амоніачний розчин аргентум(I) оксиду

Тип хімічної реакції

- А приєднання
- Б окиснення
- В заміщення
- Г відщеплення
- Д ізомеризація

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

40. Установіть відповідність між хімічною реакцією та її продуктами.

Хімічна реакція

- 1 гідратація етену
- 2 термічне розкладання метану
- 3 повне окиснення бутану
- 4 гідроліз хлоробенzenу

Продукти хімічної реакції

- А CO_2 і H_2O
- Б C_2H_2 і H_2
- В $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
- Г C_6H_{12}
- Д $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 41, 42 розташуйте факти (явища, процеси тощо) у правильній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифрі 1 має відповідати вибраний Вами перший факт, цифрі 2 – другий, цифрі 3 – третій, цифрі 4 – четвертий. Усі інші види Вашого запису в бланку А комп’ютерна програма реєструватиме як ПОМИЛКИ!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

41. Розташуйте хімічні формули за збільшенням кількості речовини (моль) у їхніх порціях масою 128 г.

- A Cu₂S
B CuO
C SO₂
Г CH₄

	A	B	V	G
1				
2				
3				
4				

42. Установіть послідовність хімічних формул у ланцюжку перетворень вуглеводню на 2,4,6-трибromoанілін.

- A C₆H₆
B C₆H₁₂
C C₆H₅NH₂
Г C₆H₅NO₂

	A	B	V	G
1				
2				
3				
4				

Виконайте завдання 43–50. Одержані числові відповіді запишіть у зошиті та бланку А. Увага! Під час обчислень значення відносних атомних мас хімічних елементів округлюйте до ЦІЛИХ.

43. Обчисліть об’єм (л) пропану (н. у.) масою 110 г.

Відповідь: _____

44. Обчисліть відносну густину за воднем суміші кисню з азотом, об’ємна частка кисню в якій становить 50 % .

Відповідь: _____

45. Олеум – суміш сульфур(VI) оксиду та безводної сульфатної кислоти. Добавлянням олеуму до води можна добути розчин сульфатної кислоти потрібної концентрації.

Яку масу (г) води необхідно змішати з олеумом масою 100 г з масовою часткою сульфур(VI) оксиду 40 %, щоб одержати розчин з масовою часткою сульфатної кислоти 50 %?

Відповідь: _____

46. На зразок технічного кальцій карбіду масою 160 г подіяли водою, узятою в надлишку. Унаслідок цього виділився етин об'ємом 44,8 л (н. у.), який повністю перетворили на альдегід за реакцією Кучерова.

1. Обчисліть масу (г) альдегіду, що утворився внаслідок реакції.

Відповідь: _____

2. Обчисліть масову частку (%) домішок у зразку.

Відповідь: _____

47. Унаслідок приєднання брому масою 80 г до алкену утворився продукт реакції масою 122 г.

1. Обчисліть молярну масу (г/моль) алкену.

Відповідь: _____

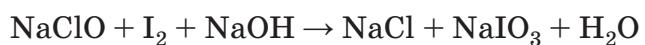
2. Виведіть молекулярну формулу алкену. У відповіді запишіть число, що дорівнює сумі індексів у виведеній формулі.

Відповідь: _____

- 48.** Зразок кам'яного вугілля масою 4 г повністю спалили в кисні. Унаслідок цього утворився карбон(IV) оксид об'ємом 6,72 л (н. у.). Обчисліть масову частку (%) Карбону в зразку.

Відповідь: _____

- 49.** Використовуючи метод електронного балансу, перетворіть схему реакції

на хімічне рівняння й укажіть коефіцієнт перед формулою окисника.

Відповідь: _____

- 50.** Суміш об'ємом 5,6 л (н. у.), що складається з етану й метиламіну, повністю спалили в кисні. Продукти згорання пропустили крізь вапняну воду, узяту в надлишку. Унаслідок цього утворився осад масою 35 г. Обчисліть об'ємну частку (%) етану у вихідній суміші.

Відповідь: _____

1. Періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва (коротка форма)

2. Периодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва (довга форма)

Групи елементів																		
Heperiод	Ia	IIa	IIIb	IVb	Vb	VIIb	VIIb	VIIIb	Ib	IIb	IIIa	IVa	Va	VIa	VIIa	VIIIa		
1	H 1 1,0079																	1 H 2 He 1,0079 4,0026
2	Li 3 6,941	Be 4 9,012																10 Ne 10 10,81 14,0067 15,999 12,011 18,998 20,180
3	Na 11 22,990	Mg 12 24,305																13 Al 26,982 28,086 30,974 32,06 35,453 39,948
4	K 19 39,098	Ca 20 40,08	Sc 21 44,956	Ti 22 47,87	V 23 50,941	Cr 24 54,938	Mn 25 55,845	Fe 26 58,933	Ni 27 58,69	Cu 28 63,546	Zn 30 65,41	Ga 31 69,72	Ge 32 72,64	As 33 74,922	Se 34 78,96	Br 35 79,904	Kr 36 83,80	
5	Rb 37 85,468	Sr 38 87,62	Y 39 88,906	Zr 40 91,22	Nb 41 92,906	Mo 42 95,94	Tc 43 [98]	Ru 44 101,07	Rh 45 102,905	Pd 46 106,4	Ag 47 107,868	Cd 48 112,41	In 49 114,82	Sn 50 118,71	Sb 51 121,76	Te 52 127,60	I 53 126,904	Xe 54 131,29
6	Cs 55 132,91	Ba 56 137,33	La* 57 138,905	Hf 72 178,49	Ta 73 180,948	W 74 183,84	Re 75 186,207	Os 76 190,2	Ir 77 192,22	Pt 78 195,09	Au 79 196,967	Hg 80 200,59	Tl 81 204,38	Pb 82 207,2	Bi 83 208,980	Po 84 [209]	At 85 [210]	Rn 86 [222]
7	Fr 87 [223]	Ra 88 [226]	Ac** 89 [227]	Rf 104 [261]	Db 105 [262]	Sg 106 [266]	Bh 107 [264]	Hs 108 [267]	Mt 109 [268]	Ds 110 [271]	111 Rg [272]	112 Cn UUt	113 UUU	114 Fl UUUp	115 UUU	116 Lv UUUs	117 UUU	118 Uuo UUU
* Лантаноїди																		
	58 Ce 59 140,12	Pr 60 140,908	Nd 61 144,24	Pm 62 [145]	Sm 63 150,4	Eu 64 151,96	Gd 65 157,25	Tb 66 158,925	Dy 67 162,50	Ho 68 164,93	Er 69 167,26	Tm 70 168,93	Yb 71 173,04					Lu 174,97
** Актиноїди																		
	90 Th 91 232,038	Pa 92 [231]	U 93 238,029	Np 94 [237]	Pu 95 [244]	Am 96 [243]	Cm 97 [247]	Blk 98 [247]	Cf 99 [251]	Es 100 Fm [252]	101 Md [257]	102 No [258]	103 Lr [262]					

3. Розчинність основ, кислот, амфотерних гідроксидів і солей у воді (за температурою 20–25 °C)

Аніони	Катіони																	
	H^+	NH_4^+	Li^+	Na^+	K^+	Ag^+	Mg^{2+}	Ca^{2+}	Ba^{2+}	Zn^{2+}	Mn^{2+}	Pb^{2+}	Cu^{2+}	Hg^{2+}	Ni^{2+}	Fe^{2+}	Fe^{3+}	Al^{3+}
OH^-	P	P	P	P	—	M	M	P	H	H	H	—	H	H	H	H	H	H
F^-	P	P	M	P	P	M	M	P	P	M	P	#	P	M	H	M	P	P
Cl^-	P	P	P	P	H	P	P	P	P	M	P	P	P	P	P	P	P	P
Br^-	P	P	P	P	H	P	P	P	P	M	P	M	P	P	P	P	P	P
I^-	P	P	P	P	H	P	P	P	P	M	P	M	P	P	P	P	P	P
S^{2-}	P	P	P	P	H	#	#	P	P	M	—	M	P	P	—	P	P	P
SO_3^{2-}	P	P	P	P	H	P	M	M	M	M	P	M	M	M	H	#	#	#
SO_4^{2-}	P	P	P	P	M	P	M	H	P	P	M	P	P	P	P	P	P	P
NO_3^-	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
PO_4^{3-}	P	P	M	P	P	H	M	H	H	M	H	#	#	H	H	H	H	H
CO_3^{2-}	P	P	P	P	M	M	H	H	H	H	H	#	—	M	H	—	—	—
CH_3COO^-	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P

Кінець зошита

«P» – розчинна речовина (розчинність понад 1 г речовини у 100 г води);

«M» – малорозчинна речовина (розчинність від 1 до 0,001 г речовини у 100 г води);

«H» – практично нерозчинна речовина (розчинність менше 0,001 г речовини у 100 г води);

«—» – речовина не існує;

«#» – речовина існує, але реагує з водою (її розчинність визначити не можна).

4. Ряд активності металів

Li	K	Ba	Sr	Ca	Na	Mg	Be	Al	Mn	Cr	Zn	Fe	Cd	Ni	Sn	Pb	(H ₂)	Bi	Cu	Ag	Hg	Pt	Au
----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-------------------	----	----	----	----	----	----